

ОЗОНУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО СЕРЕДОВИЩА В ІНКУБАТОРІЇ

Бородай І. І., к.т.н.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Ковальчук І. М.

(Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба)

За останні роки розробляються різноманітні електрофізичні методи дезінфекції повітряного середовища, яєць та стимуляції ембріонального розвитку птиці. До них можна віднести ультрафіолетове опромінення, аероіонізацію, озонування і електрофільтрацію повітря [1].

Багаточисельні дослідження різних систем повітряних фільтрів, які працюють за принципом приточно-витяжних вентиляційних систем та озонування повітряного середовища в інкубаційні шафі, показали, що фільтрація сумісно з озонування повітря найбільш ефективні і дають позитивні результати [4].

Одним з найбільш перспективних електрофізичних методів є озонування повітряного середовища.

Озон має сильну дезінфікуючу властивість, екологічно сумісний із процесами, що легко та швидко нейтралізуються.

Аналіз відомих технологічних процесів щодо використання озону в птахівництві показав, що озон можливо використовувати для стимуляції ембріонального розвитку птаха, при зберіганні інкубаційних яєць, санації повітря виробничих приміщень, обробки й зберігання кормів, дезінфекції яєць, тари, устаткування й ін.

Аналіз робіт щодо дослідження механізму утворення озону в коронному розряді, наявних у літературі, показав, що напруженість електричного поля та розподіл електронів у внутрішній зоні є визначальними параметрами процесу утворення озону в коронному розряді [3].

Напруженість електричного поля та розподіл електронів в внутрішній зоні коронного розряду залежить від конструктивних параметрів розрядного обладнання, а саме режимних параметрів розряду, а також складу й температури газу.

Основним параметром, що визначає концентрацію озону в інкубаційній шафі, є продуктивність електроозонатора по озону, яка залежить від конструктивних і режимних параметрів електроозонатора [5].

Для проведення комплексних випробувань пристрою в лабораторних умовах використовувався експериментальний стенд, в основу якого був покладений дослідний зразок « коронно-розрядного озонатора-електрофільтра» з вентилятором. Схема експериментального стенду з набором вимірювальних приладів, що використовувались представлено на рис. 1.

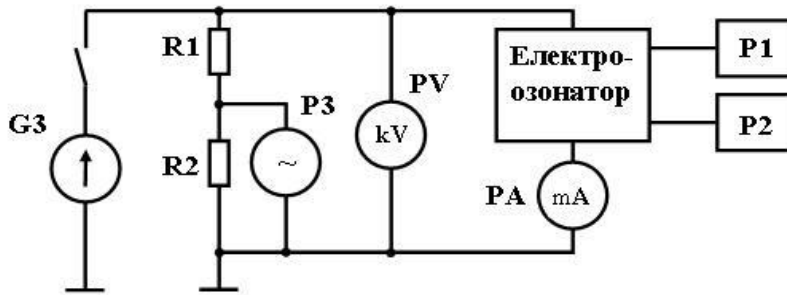

Рисунок 1 – Схема експериментального стенду з набором вимірювальних приладів: G3 - ПВС-60/10; PV - кіловольметр С-196; PA - міліамперметр М830Е; P1 - аналізатор озону 3.02П-Р; P2 - лічильник аерозолів ПКГТА 0,3-002; P3 - осцилограф С1-88; R1, R2 - дільник напруги.

На основі отриманих експериментальних даних та аналізу літературних джерел щодо конструювання пристроїв сільськогосподарського призначення було визначено раціональне значення h і d коронно-розрядної системи електроозонатора:

- міжелектродна відстань $h = 25$ мм;
- відстань між коронуючими електродами $d = 50$ мм.

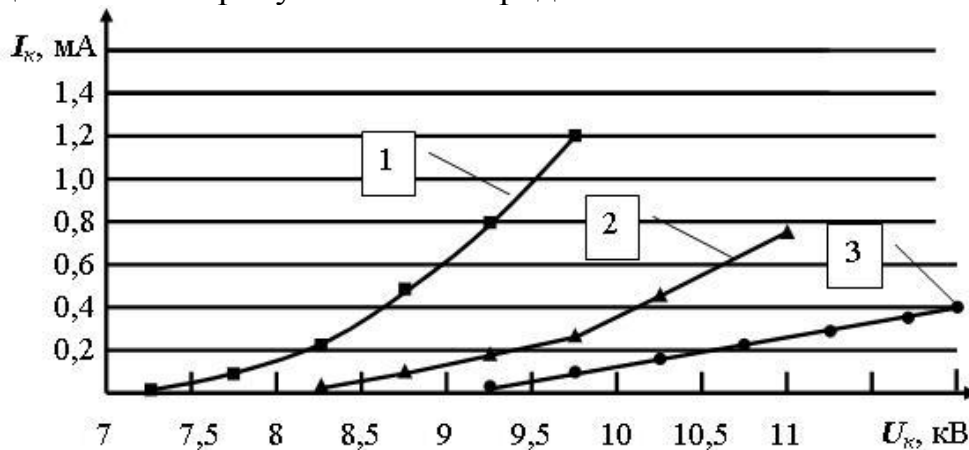

Рисунок 2 – Вольтамперні характеристики дослідного зразка пристрою: U_k – напруга корони; I_k – струм корони; 1 - коронно-розрядний озонатор-електрофільтр; 2 - при використанні голчастих електродів; 3 - при використанні дротяних електродів

Таким чином, рекомендоване співвідношення між h і d буде перебувати в межах:

$$h / d = 0,48 \div 0,50.$$

А озонно-струмова характеристика коронно-розрядного озонатора є однією з основних для даного типу пристроїв. Наявність даної характеристики (рис. 2) дозволяє визначити необхідний режим роботи електроозонатора залежно від технологічного процесу в якому передбачається його використання.

Проблеми захисту господарств від заносу та поширення інфекційних захворювань набувають не аби яку актуальність. За літературними даними, збитки, що спричиняються птахівництву інфекційними захворюваннями, доходять до 15-25 % собівартості продукції птахівництва.

Передінкубаційна та періодична дезінфекція яєць у процесі інкубації не виключає можливість мікробного зараження яєць, лотків, поверхонь інкубатора мікроорганізмами, що поступають з приточним повітрям. Тому виникає необхідність у безперервному знезараженні яєць в інкубаційній шафі в процесі інкубації [4].

Таким чином, питання безперервної дезінфекції яєць доцільно розглядати сумісно з питанням створення оптимального озоново-повітряного середовища в інкубаторі, що стимулює ембріональний розвиток птиці.

Список літератури

1. Ковальчук И. М. Дегазация и дезинфекция помещений с помощью озона / И. М. Ковальчук, В. Д. Зинченко, В. И. Голота // Труды семинара «Инновационные технологии и технические решения для борьбы с терроризмом» (Украина, Харьков, 4-5 июля 2002 года). - С. 84-85.

2. Ковальчук И. М. Декларацийний патент на винахід «Пристрій для санітарно-гігієнічної обробки повітря» / И. М. Ковальчук, В. Д. Зинченко, В. И. Голота // Бюлетень. - 2004. - №6. - Київ, Україна.

3. Ковальчук И. М. Плазмохимические технологии в очистке воздуха / И. М. Ковальчук, В. Д. Зинченко, О. Н. Уварова // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Динаміка наукових досліджень», 21-30 червня 2004. - Т. 33. - Екологія. - С. 30-32. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004.

4. Еськова С. М. Исследование воздушной среды цеха инкубации / С. М. Еськова, С. Д. Матвеев, Д. В. Астафьев //Сборник материалов Всероссийской научно-практической конференции «Перспективы развития агропромышленного комплекса России». – Москва: МГАУ, 2008. - С. 102-105.

5. Астафьев Д. В. Применение озона в технологии хранения инкубационных яиц / Д. В. Астафьев, С. Д. Матвеев. Сборник материалов Международной научно-практической конференции «Проблемы инновационного и конкурентоспособного развития агроинженерной науки на современном этапе». - Алма-Ата, 2008. - С. 160-162.

Аннотация

Озонирование воздушной среды в инкубатории

Бородай И. И., Ковальчук И. М.

Предложенные рекомендации относительно инженерных расчетов параметров и конструированию электроозонаторов для системы озонирования воздушной среды инкубатора.

Ключевые слова: электроозонатор, коронно-разрядный озонатор, электрофльтрация, электрофизические методы дезинфекции.

Abstract

Air ozonization in the incubator

I.Boroday, I.Kovalchuk

The proposed recommendations regarding the engineering calculations of parameters and the design of electric ozonators for the ozonation system of the air environment of the incubator.

Key words: electric ozonator, corona-discharge ozonizer, electrofiltration, electrophysical disinfection methods.

УДК 628.385(476)

СОЗДАНИЕ СТАБИЛЬНОГО ЯДРА СТРУИ ПОТОКА ЖИДКОГО НАВОЗА ПУТЕМ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ КОНСТРУКЦИИ МИКСЕРА

И.М. Швед, ст.преп., И.И. Скорб, ст.преп., Д.А. Громыко, студент
(*Белорусский государственный аграрный технический университет*)

Развитие животноводства является одним из основных приоритетных направлений агропромышленного комплекса Республики Беларусь. В 2021 году постановлением Совета Министров Республики Беларусь была утверждена государственная программа «Аграрный бизнес» на 2021–2025 годы. Основной целью этой программы является повышение конкурентоспособности сельскохозяйственной продукции и продуктов питания, наращивание экспортного потенциала, развитие экологически безопасного сельского хозяйства, ориентированного на укрепление продовольственной безопасности страны, обеспечение полноценного питания и здорового образа жизни населения.

Среди основных задач программы – развитие производства органической продукции и снижение негативного воздействия химических препаратов, гормонов роста, антибиотиков на окружающую среду и здоровье людей [1].

В Республике Беларусь действует 1200 животноводческих комплексов по производству молока, говядины, свинины и птицеводческой продукции. Общий годовой выход экскрементов при работе комплексов составляет более 50 млн. тонн, из которых более 25 млн. тонн составляет жидкий навоз [2].

Одним из путей решения данной задачи в животноводстве является внедрение в производство новых технологий и технических средств, позволяющих рационально использовать материальные, кормовые и другие ресурсы. Это может осуществить постоянная модернизация оборудования и в частности, мешалок для перемешивания навоза в навозохранилищах.